

Zobowiązania – część ogólna

Przykładowe pytania

1. A omyłkowo dokonał przelewu na konto B (zamiast na konto C). A żąda od B zwrotu przelanej sumy oraz zwrotu równowartości opłaty, którą zgodnie z taryfą musiał zapłacić bankowi z tytułu dokonanego przelewu. Czy roszczenie A jest zasadne? Wskaż, w jakim terminie roszczenie to się przedawni i kiedy przedawnienie rozpoczyna bieg. Uzasadnij odpowiedź, podając podstawę prawną.

2. Wskaż, w **której (których)** z poniższych sytuacji kupującemu przysługuje prawo do odstąpienia od umowy bez podania przyczyny.

- a) Jan Kowalski kupił przez internet używany podręcznik od Jana Nowaka, który po ukończeniu studiów postanowił sprzedać kilka niepotrzebnych mu już podręczników.
- b) Jan Kowalski kupił w markecie budowlanym 10 litrów farby
- c) Jan Kowalski kupił komplet garnków. Zawarł umowę z przedstawicielem handlowym dokonującym w mieszkaniu Kowalskiego prezentacji garnków dla niego i dwóch jego sąsiadów

Podaj termin, w ciągu którego kupujący może skutecznie odstąpić od umowy oraz uzasadnij, dlaczego uprawnienie do odstąpienia nie przysługuje kupującemu w pozostałych sytuacjach.

3. Wskaż, które z poniższych zdań **są poprawną** charakterystyką bezprawności jako przesłanki odpowiedzialności odszkodowawczej ponoszonej przez sprawcę czynu niedozwolonego na podstawie art. 415 KC.

- a) bezprawność to niezgodność zachowania się sprawcy z postanowieniami umowy zawartej z poszkodowanym
- b) bezprawność to niezgodność zachowania się sprawcy z normami prawa karnego
- c) bezprawność to niezgodność zachowania się sprawcy z zasadami współżycia społecznego
- d) bezprawność to niezgodność zachowania się sprawcy z normami prawa cywilnego

4. W dniu 20 grudnia 2012 r. Adrian Kowalski poprosił ojca – Tadeusza Kowalskiego, aby ten udostępnił mu jego samochód, gdyż Adrian musiał pilnie pojechać do sąsiedniej miejscowości. Adrian wziął samochód, ale po ujechaniu kilku kilometrów doszło do wypadku. Adrian potrafił 11-letniego Alberta Nowaka, który wbiegł na jezdnię z miejsca niedozwolonego. Albert próbował dogonić piłkę wybitą zza płotu boiska znajdującego się przy jezdni. Albert wraz z grupą

dziesięciorga innych dzieci pozostwał pod opieką nauczycielki WFu, która wyprowadziła dzieci na boisko. W czasie wypadku nauczycielki nie było na boisku z dziećmi, ponieważ oddaliła się na chwilę do pobliskiego kiosku, by kupić papierosy. Jak ustalili biegli, w chwili wypadku Adrian nieznacznie przekroczył dozwoloną prędkość (40 zamiast dopuszczalnych w tym miejscu 30 km/h), jednak nawet gdyby prowadził z dozwoloną prędkością, nie byłby w stanie uniknąć potrącenia. Odpowiedz na poniższe pytania dotyczące odpowiedzialności poszczególnych osób za szkody poniesione przez Alberta Nowaka.

a) Czy Adrian Kowalski ponosi odpowiedzialność za szkodę poniesioną przez Alberta ? Jeżeli tak, podaj podstawę prawną jego odpowiedzialności i wskaż okoliczności, które ją uzasadniają (okoliczności odpowiadające poszczególnym przesłankom tej odpowiedzialności). Jeżeli nie, wyjaśnij dlaczego.

b) Czy nauczycielka WFu ponosi odpowiedzialność za szkodę poniesioną przez Alberta ? Jeżeli tak, podaj podstawę prawną jej odpowiedzialności i wskaż okoliczności, które ją uzasadniają (okoliczności odpowiadające poszczególnym przesłankom tej odpowiedzialności). Jeżeli nie, wyjaśnij dlaczego.

c) Czy Tadeusz Kowalski ponosi odpowiedzialność za szkodę poniesioną przez Alberta ? Jeżeli tak, podaj podstawę prawną jego odpowiedzialności i wskaż okoliczności, które ją uzasadniają (okoliczności odpowiadające poszczególnym przesłankom tej odpowiedzialności). Jeżeli nie, wyjaśnij dlaczego.

5. Wskaż, **która (które)** z okoliczności **zawsze** wyłącza możliwość przypisania winy sprawcy szkody.

- a) niepoczytalność sprawcy (z powodów innych niż użycie napojów odurzających i innych podobnych środków)
- b) ubezwłasnowolnienie całkowite spracy
- c) ubezwłasnowolnienie częściowe spracy
- d) działanie sprawcy w ramach obrony koniecznej
- e) działanie sprawcy w warunkach stanu wyższej konieczności

6. Jeżeli Jan Kowalski doznał szkody spowodowanej przez wydanie prawomocnego wyroku opartego na podstawie ustawy, która następnie została uznana za sprzeczną z Konstytucją, to Jan Kowalski, by mógł skutecznie dochodzić odszkodowania przed sądem cywilnym, musi

dysponować:

- a) orzeczeniem TK stwierdzającym niezgodność ustawy z Konstytucją
- b) wyrokiem właściwego sądu cywilnego stwierdzającym niezgodność wyroku z prawem
- c) orzeczeniem NSA stwierdzającym sprzeczność wyroku z prawem
- d) żadna z odpowiedzi nie jest poprawna

7. Wskaż, **która (które) z wymienionych wyżej sytuacji może prowadzić do powstania odpowiedzialności** odszkodowawczej na podstawie art. 433 KC:

- a) zalanie mieszkania położonego na niższej kondygnacji
- b) zranienie przechodnia przez wyrzucenie ciężkiego przedmiotu z mieszkania położonego na parterze
- c) uszkodzenie samochodu zaparkowanego pod oknem przez doniczkę, która spadła z parapetu mieszkania
- d) szkoda wyrządzona przechodniowi, na którego spadł właściciel mieszkania, który z niego wyskoczył

8. Wskaż, **który (które) z przypadków** odpowiedzialności określa się jako odpowiedzialność na zasadzie ryzyka.

- a) Odpowiedzialność zwierzchnika za szkody wyrządzone przez podwładnego, o której mowa w art. 430 KC
- b) Odpowiedzialność samoistnego posiadacza pojazdu za szkodę wyrządzoną wskutek wypadku drogowego (zderzenia się pojazdów), czyli odpowiedzialność na podstawie art. 436 KC
- c) Odpowiedzialność osoby zobowiązanej do opieki nad małoletnim (art. 427 KC)
- d) Odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przez osobę trzecią (art. 429 KC)

Uzasadnij odpowiedź, wskazując cechę wyróżniającą odpowiedzialność na zasadzie ryzyka.

9. Pies Jana Kowalskiego w czasie spaceru uciekł i pogryzł przechodnia – Adama Nowaka, który doznał szkodę w postaci urazu nogi oraz zniszczenia spodni. Wskaż, jakie przesłanki odpowiedzialności musi udowodnić poszkodowany Adam Nowak, by jego roszczenie odszkodowawcze zostało uwzględnione.

- a) szkodę
- b) winę Jana Kowalskiego
- c) związek przyczynowy

10. A zawarł umowę, zgodnie z którą osoby fizyczne, indywidualni przedsiębiorcy B i C mieli przeprowadzić remont lokalu, w którym A prowadził sklep. B i C nie wywiązali się z umowy. Po tygodniu przestali pojawiać się w sklepie A i nie reagowali na wezwania do podjęcia prac. A nie mógł otworzyć sklepu, co sprawiło, że tracił zarobek, który normalnie przynosił mu prowadzony interes. W końcu zdecydował się powierzyć dokończenie prac innemu fachowcowi (D). A oświadczył więc B i C, że odstępuje od łączącej ich umowy i żąda odszkodowania równego wynagrodzeniu D oraz utraconym korzyściom (łącznie 40 000 zł). Zapowiedział też, że będzie dochodził odszkodowania przed sądem. W związku z tym, że A znał adres wyłącznie B, pozwał B, żądając zasądzenia od niego całej sumy 40.000 zł. W powyższej sytuacji:

- a) sąd uwzględni żądanie pozwu w całości, gdyż B i C odpowiadają wobec A solidarnie
- b) sąd uwzględni żądanie pozwu w całości. B i C nie odpowiadają solidarnie, jednak stosuje się do nich odpowiednio przepisy o solidarności biernej
- c) sąd nie uwzględni żądania pozwu w całości, gdyż B i C nie są dłużnikami solidarnymi, a w opisanej wyżej sytuacji nie stosuje się przepisów o solidarności
- d) sąd nie uwzględni żądania w całości. Bez względu na to, czy zobowiązanie B i C ma charakter solidarny, B odpowiada wyłącznie do wysokości 20. 000 zł

Uzasadnij wybór odpowiedzi.